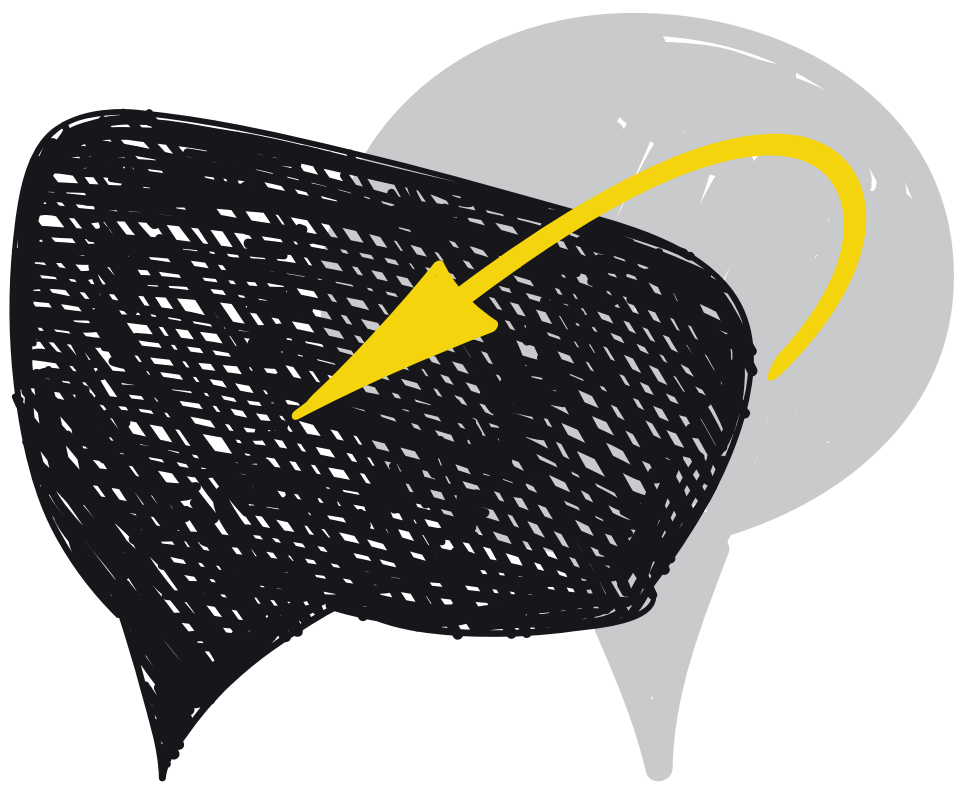

#TUNNISTATOTEUTAKEHITÄ

TUNNISTA

MONIALAISEN URAOHJAUKSEN SUOSITUKSET OHJAAMOISSA

Monialainen uraohjaus tarkoittaa ohjaajien **taitoa toteuttaa pidemmän tähtäimen ohjausta, tietoa siitä, mitä muut ohjaajat osaavat, kykyä hyödyntää muiden asiantuntemusta uraohjauksen näkökulmasta sekä yhteisen ymmärryksen rakentamista uraohjauksen tavoitteista, sisällöistä, menetelmistä ja työtavoista**. Uraohjauksen tehtävä on antaa asiakkaalle tilaisuus tutkia, keksiä ja selkiyttää tapoja elää voimavaraisemmin ja hyvinvoivemmin*. Uraohjaus on määräaikaista toimintaa, jossa asiakkaan omat urasuunnittelutaidot kehittyvät.

*Spangar, T., Pasanen, H. & Onnismaa, J. (2000). Alkusanat. Teoksessa Ohjaus ammattina ja tieteenalana. Jyväskylä: PS Kustannus.

Uraohjaus on kaikkien asia ja se toteutuu suunnitelmallisesti

Yhteisenä työnä:

Monialainen uraohjaus on jokaisen ydinosaamista riippumatta ohjaajan ammatillisesta taustasta.

Erikoistuneena työnä:

Uraohjauksen erityiskysymyksiä käsittelevät ne, joilla on uraohjauksellista erityisosaamista: opinto-ohjaaja, avopsykologi sekä uraohjauksen erikoistumiskoulutuksen suorittanut ohjaaja.

Ohjaamossa tulee olla uraohjausosaamista

- ✓ Aina aukioloaikoina yhteisenä osaamisena
- ✓ Sovittuina ajankohtina erityisosaamisena
- ✓ Ajanvarauksella erityisosaamisena

Monialainen uraohjaus tulee erottaa

- ✓ Jäsentymättömästä työstä: Käytäntöjä tai toimijoiden rooleja ei ole määritelty yhteisesti. Työskentely toteutuu satunnaisesti sen mukaan, mitä palveluita kulloinkin on fyysisesti tarjolla.
- ✓ Rinnakkain työskentelystä: Työntekijät toimivat saman asiakkaan kanssa erikseen oman osaamisen ja viitekehysten pohjalta. Asiakas siirtyy työntekijältä toiselle.

Ohjaamossa tulee vastata asiakkaan kaikkiin uraohjaustarpeisiin

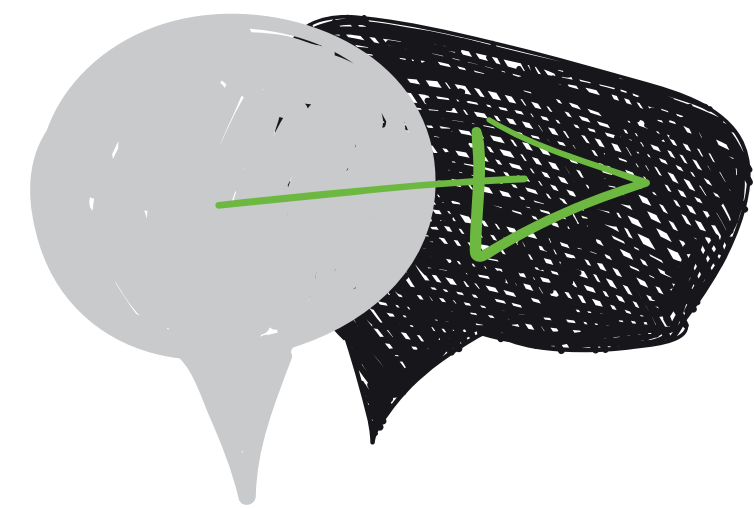
- ✓ Koulutus ja opiskelu
- ✓ Työllistyminen
- ✓ Hyvinvointi
- ✓ Arjen asiat

#TUNNISTATOTEUTAKEHITÄ

TOTEUTA

MONIALAISEN URAOHJAUKSEN SUOSITUKSET OHJAAMOISSA

Monialainen uraohjaus tulee toteuttaa asiakkaan tarpeen mukaan, jolloin työskentelyyn osallistuvat sopivaa osaamista edustavat työntekijät. Lisäksi tulee hyödyntää paikallista ja alueellista verkostoa laajasti.

Kuka, ketkä?

- ✓ **Yksilöohjaus:** asiakas ja ohjaaja
Mieti työskentelyn aikana, miten asiakas voisi hyötyä toisten ohjaajien osaamisesta ja kysy tarvittaessa toiselta apua. Joskus asiakas voi hyötyä myös siirrosta toiselle työntekijälle.
- ✓ **Parityöskentely:** asiakas ja kaksi ohjaajaa
- ✓ **Tiimityöskentely:** asiakas, hänen verkostonsa ja monialainen tiimi
- ✓ **Ryhmäohjaus:** asiakkaita ja ohjaaja/ohjaajat
Mieti, voisiko asiakas hyötyä vertaisten kanssa työskentelystä ja mitä palveluita Ohjaamon tulee tarjota ryhmämuotoisesti.

- ★ Selvitä, mitä toinen työntekijä osaa
- ★ Kysy ja konsultoi, kun tarvitset toisen osaamista
- ★ Saata asiakas tarvittaessa toiselle työntekijälle
- ★ Varmista, kenellä on vastuu asiakkaan kokonaistilanteesta

Mitä?

Uraohjauksessa tulee huomioida asiakkaan sekä lyhyen että pitkän aikavälin suunnitelmat ja tavoitteet

Uraohjauksessa tulee olla tarjolla

- ✓ **Tiedotusta:**
tietoa vaihtoehtoista
- ✓ **Neuvontaa:**
tietoa keinoista
- ✓ **Ohjausta:**
tukea päätöksentekoon, itsetuntemukseen ja vaihtoehtojen punnintaan

Uraohjauksen tulee vastata seuraaviin asiakkaan tarpeisiin

- ✓ Kohdatuksi tuleminen
- ✓ Valintojen ja päätöksenteon tukeminen
- ✓ Vahvuuksien ja mahdollisuuksien kartoittaminen
- ✓ Konkreettisen asian ratkaiseminen
- ✓ Asiakkaan omien tulevaisuutta koskevien päätöksentekotaitojen tukeminen

Uraohjauksessa tulee tukea asiakkaan omia urasuunnittelutaitoja, toimijuutta ja minäpystyvyyttä, joihin sisältyvät

- ✓ Itsetuntemus
- ✓ Elämäntilanne
- ✓ Päätöksentekotaidot
- ✓ Tiedonhaku- ja digitaaliset urataidot
- ✓ Tulevaisuus

- ★ Ota asiakas tasavertaiseksi yhteistyökumppaniksi, älä toimenpiteiden kohteeksi
- ★ Anna asiakkaan vaikuttaa oman asiansa edistämiseen ja osallistua päätöksentekoon
- ★ Suosi arkipäiväistä puhetta, älä ammattikieltä
- ★ Puhu mahdollisuuksista, älä ongelmista

#TUNNISTATOTEUTAKEHITÄ

KEHITÄ

MONIALAISEN URAOHJAUKSEN SUOSITUKSET OHJAAMOISSA

Arjen kehittämistyön tulee toteutua matalalla kynnyksellä. Kyky nopeisiin ja konkreettisiin muutoksiin monialaisen uraohjauksen prosessissa ja ratkaisuihin pyrkivä asenne korostuvat onnistuneessa kehittämistyössä.

Kehittävä ote

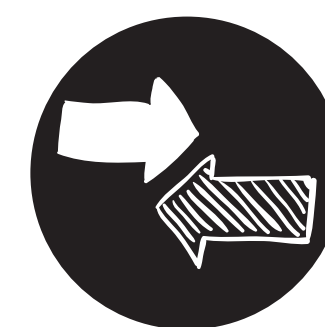

- ✓ Yhteinen tavoite uraohjaukselle tulee olla määritelty
- ✓ Uraohjauksen kehittämiseksi ja keskustelulle tulee varata säännöllisesti yhteistä aikaa
- ✓ Uraohjauksen alueellisten verkostojen, mahdollisuuksien ja asiakkaiden tarpeisiin vastaavan tuen tuntemista kehitetään
- ✓ Tunnistetaan Ohjaamo-työntekijöiden uraohjausosaamisen kehittämistarpeet ja kuinka niihin vastataan

Arvioiva ote

Ohjaamossa tulee arvioida suunnitellusti, säännöllisesti ja systemaattisesti, miten

- ✓ monialaisen uraohjauksen kehittävä ote toteutuu
- ✓ asiakkaiden yhdenvertaisuus ja palvelun saavutettavuus uraohjauksessa toteutuu
- ✓ asiakkaiden osallisuus ja osallistuminen uraohjauspalveluiden kehittämiseen toteutuu

Uudistava ote

- Ohjaamossa tulee olla valmius
- ✓ seurata ja ottaa kantaa siihen, miten uraohjaus on yhteydessä yhteiskunnallisiin ilmiöihin
- ✓ osallistua kansallisiin ja kansainvälisiin koulutuksen ja ohjausalan verkostoihin
- ✓ tuoda epäkohtia esiin ja vaikuttaa uraohjauksen toteuttamiseen